

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Flămânzii de dreptate

Om drept este acela, care aleargă după viață curată, desăvârșită și caută dreptatea nu numai pentru sine, ci și pentru deaproapele său

ION AGĂRBICEANU

Intre cei fericiți în lumea aceasta și în viața cea fără de moarte, Mântuitorul numără și pe cei ce »flămânzesc și însătoșează de dreptate, că aceia se vor sătura«.

Proverbul românesc spune că dreptatea umblă cu capul spart. Iar înțelepciunea lumii ne îndeamnă, să ne vedem înainte de toate de interesele noastre. Cu dreptate, ori fără dreptate, averea adunată îți ține de cald ție și urmașilor tăi, te ridică în cinste, oamenii te înalță și te pun să le fii stăpân și conducător. Iar de dreptatea altora să nu te doară capul. Cine are mintea întreagă, în cearta pentru dreptate a altora nu se bagă. Să-ți vezi liniștit de trebile tale, și puțin să-ți pese de ale altora.

În fața înțelepciunii omenesci, se ridică înțelepciunea dumnezească și spune: »Fericiți sunt cei ce flămânzesc și însătoșează de dreptate«. Adecă aceia, cari nu numai doresc și umblă după dreptate, ci nu pot trăi dacă nu aleargă după ea.

Dacă ar fi așa cum spune înțelepciunea lumii, oamenii ar fi ajuns de mii de ani fericiți. Pentru că în toate vremile ei numai de dreptate n'au însătoșat și n'au flămânzit, ci au fost lacomi la avutul altuia, au călcat pe cine au putut în picioare, au furat, au răpit, au neîndreptățit pe cel neputincios și fără apărare. Oamenii au flămânzit de nedreptate, și cu toate acestea, martoră ne este lumea și viața întreagă, că n'au putut aduce fericirea pe pământ, că nu s'a săturat niciodată.

De aceea adevărul nu poate fi decât în înțelepciunea dumnezească. Mai ales că sub cuvântul »dreptate«, în Sf. Scriptură nu se înțelege numai a te mulțumi cu al tău, a da fiecăruia ce este al lui, a nu face strâmbătate nimănuia, ci »om drept, iubitor de dreptate« este acela care luptă și nizuește pentru toate însușirile cele bune, pentru câștigarea tuturor virtuților frumoase, în el și în deaproapele lui.

În evanghelie a »flămânzi și a însătoșa de dreptate«, înseamnă a alerga după desăvârșirea vieții. Și nu ești sătul nici potolit de sete decât atunci când ești desăvârșit. După cum cel flămând de avere nu se satură niciodată, vecinic a-

dună, așa și celce flămânzește de dreptate, nu se mulțumește să fie drept cu alții, ci vrea să fie și bun și blând și îndurător. Nu-i este destul că nu fură și nu ucide, că ține toate poruncile, ci vrea să facă și toate faptele bune. El merge pe urmele Mântuitorului și luptă veșnic setos de mai bine, pentru coborârea împărăției lui Dumnezeu pe pământ. El luptă și pentru biruirea binelui în alții. Ajută văduve și orfani, stă de partea celor neîndreptățiti, celor asupriți și adeseori își pune și viața, pentru biruința binelui.

Despre toți aceștia spune Mântuitorul, că sunt fericiți și că se vor sătura. Fericiți chiar aici pe pământ, pentru că lupta lor e cea mai frumoasă. Se vor sătura, fiindcă nimic nu satură mai deplin pe omul adevărat, decât binele ce-l face pentru el și pentru alții.

Milioane în vânt

De astă dată nu este vorba de milioane furate ori făcute »mere-pere« de slujbașii fără Dumnezeu, ei de milioanele »puștite în vânt« de către fumători. De multă vreme ne tot plângem că nu sunt bani și ne merge greu, însă pentru tutun tot se mai găsesc și încă mulți! În anul trecut, 1932, într'un singur județ din țara noastră, al Clujului, s'a vândut tutun și țigări în județ de peste 125 milioane lei.

Țigările cari s'au vândut mai mult, au fost »Naționale« și »Mărășești« fumate de oamenii cu pungi mai subțiri. Țigări boeresti, cum sunt București, Tomis și Mihai, s'au vândut mult mai puține, semn că »domnii« încă au sărăcit și au început să fumeze țigări de-o potrivă cu sărăcimea cea multă,

Numai din foite de țigarete a încasat Monopolul Statului peste 180 mii de lei. Din cărți de joc s'au încasat 563 mii lei; din timbre fiscale și polițe (cambii sau veșăle) peste 29 milioane lei. Din timbru de aviație peste 2 milioane lei.

Mare sădădere s'a simțit la timbrele fișcăreștii, adecă acelea pe cari le cumpără advocații pentru procese. Semn că advocații n'au de lucru și au ajuns foarte rău, că nu mai capătă pări.

Toate soeotelile de mai sus privesc singur județul Cluj. Din ele iese un adevăr, pe care e bine să-l arătăm și anume: că de toate ne lăsăm și ne lipsim, numai de »iarba dracului« ba...! Facem ce facem și »colbăim« la milioane, ca niște Turci.

„Radio Blaj-Experimental“

Lădițele de Radio, cari prind din văzduh cântece și știri de peste nouă țări și mări, se înmulțesc pe zi ce merge. Azi chiar și prin sate sunt măcar una două asemenea lădițe electrice. Ascultătorii la Radio au putut auzi, că de o vreme încoace postul dela București spune înaintea programelor sale: »Radio Bucureștii și Blaj-Experimental«. Însă puțini vor fi cei cari s'au trudit să înțeleagă ce înseamnă »Radio Blaj-Experimental«.

Cuvintele de mai sus înseamnă că din toamnă încoace Blajul nostru încă are un post de emisiune, adecă de trimiteri sonore pe unde electrice, care lucrează statornic și poartă numele Blajului bătrân peste țări și mări. Postul este așezat spre comuna Crăciunel, unde din tren se văd stâlpi de oțel și firele întinse, cari slujesc la trimiterea undelor electrice. Acest loc din apropiere de orașul nostru a fost găsit de inginerii lui Marconi, că este cel mai potrivit punct de emisiuni radiofonice din România și se va clădi aici cel mai mare post din toată România, care în decurs de doi ani va fi deplin gata și va fi o fală a țării noastre.

Și până atunci lucrează postul de încercări numit »Blaj-Experimental« care emite pe lungime de 1920 metri. Ascultătorii de Radio să caute să-l prindă și vor avea o bucurie, știind că undele vin din preajma Blajului vechiu și vestit, așezat parcă cu voia lui Dumnezeu în inima Ardealului, la loc atât de potrivit pentru radiofuziune.

Prăbușirea unei mine. În America s'a întâmplat o groaznică nenorocire. Din cauze pe care nu le cunoaștem, o mină de cărbuni s'a prăbușit acoperind sub dărâmături pe toți muncitorii. Au fost scoase până acum 12 cadavre și se crede că mai sunt vre-o 45 de morți.

Luptă între bandiți și polițiști la Constanța. Mai demult hoții furau ce aveau de gând și plecau cu diavolul alături, lăsând în pace pe omul care i-a surprins. Acum nu se mulțumesc cu atât ci e mai bine pentru cel pe care-l fură să-l lase în pace, căci altfel Dumnezeu știe ce se întâmplă. Așa la Constanța câțiva polițiști au surprins pe mai mulți indivizi care lucrau de zor să devasteze o prăvălie. Polițiștii i-au somat să se predea. Drept răspuns bandiții au început să tragă în ei cu pistoalele. Apoi bandiții s'au urcat în căruța care le sta la dispoziție și pe aci țil drumul. Peste un jumătate de ceas polițiștii se întorc și surprind iar pe bandiții la lucru. Li somează din nou și bandiții răspund iar. În cele din urmă hoții au dispărut.

Nerecunoștința

În evanghelia leproșilor, care se citește Duminică în 15 Ianuarie, ni-se arată marea urfienie a nerecunoștinței. Domnul nostru Isus Hristos vindecase adecă, intrând într'un sat, zece bărbai leproși, cărora le recomandase să meargă și să se arete preoșilor ca să-i socotească de aici înainte între oamenii sănătoși. Interesant e că dintre aceștia numai unul singur s'a întors de a mulțumit lui Isus, și acela era samarinean. Iară Isus răspunzând a zis: „Au nu zece s'au curățit? Dară cel nouă unde sunt? Nu s'a aflat să se întorcă să dea mărire lui Dumnezeu, fără numai acest străin” (Luca 17, 17 și 18)?

Intregă ființa noastră se cutremură par'că citind această urâtă nerecunoștință și se lapădă, de cel nouă leproși nerecunoșcători, pentru că după cum zice marele orator al Romanilor Cicero, pe nerecunoșcător toată lumea-l urește și, dupăcum spune poetul roman Ausonius nu este pe pământ nimic mai rău ca omul nerecunoșcător, ori, dupăcum spune scriitorul grec Polybios, despre celce se poate zice că este nerecunoșcător, se pot spune toate relele.

Cu toate acestea lumea, dela istoria celor zece leproși încoace, nu numai că nu s'a înb. nățăit, ci s'a tot înrăutățit și continuă a se înrăutăți într'una, și încă atât de mult, încât un mare scriitor rus a putut scrie nu de mult, următoarea istorioară:

A dat Dumnezeu, înainte de Crăciun cu câteva zile, un mare prânz, la care a invitat toate virtuțile. Și s'au întâlnit în ziua aceea în ceruri toate virtuțile, și cele mici, și cele mari, cari de cari mai frumos îmbrăcate, piep-

tănate și împodobite, de-și era mai mare dragul să le vezi. Și povesteau și ciripeau împreună, de-și venea să nu mai pleci de acolo nici od-tă. Iată însă două virtuți foarte elegante, îmbrăcate în cele mai alese podoabe, amândouă părând a fi de neam mare, cari se păreau atât de străine una de alta, cum rar să mai vezi. Dumnezeu, ca gazda casel, observase numai decât această împrejurare și se văzu silit să le prezinte pe una celeilalte. „Iată, aceasta de aici este binefacerea — zise bunul Dumnezeu — și cea de acolo recunoștința. Veniți și vă cunoașteți și dați-vă mâinile cel puțin acuma, înainte cu câteva zile de nașterea Fiului meu. „Venim, Doamne, bucuroase, cum să nu venim, însă noi numai am auzit una despre alta, dar de văzut acuma ne vedem mai întâi și abia acuma vedem cât de bine ne șade, Doamne, lâng'olaltă, bagseamă tu, ca să fim lâng'olaltă, ne-ai și făcut.”

Poveste, cum e dar e, aproape tot așa de frumoasă, ca istoria adevărată a celor zece leproși, și tot pe atât de dureroasă. Pentru că însușirea ași putea zice aproape devenită fire, a oamenilor este, să fie nerecunoșcător. De aceea când l-au întrebat oamenii pe marele filozof grec Diogene că ce îmbătrânește în om mai de vreme, el a răspuns: facerea de bine, pentru că aceea este uitată mai iute.

Nerecunoșcătorii suntem, înainte de toate față de Dumnezeu, dupăcum am văzut din istoria celor zece leproși, abia unul întorcându-se dintre ei înapoi, ca să-i mulțumească, și nici acela nu fusese din neamul lui Izrail, ci un biet de samarinean. De aceea se și plânge Domnul la Isaia prorocul zicând: „Ascultați voi, cerurilor, și auzi tu pământule... fiu am născut și am crescut, și aceia m'au desprețuit” (1, 2). Numai atunci ne aducem aminte de Dumnezeu, când ne ajunge vreun mare rău, când revoluția s'au războiul ne sufoacă, când boalele cele mai groaznice ne impresoară, când dogoarea soarelui ne amenință cu foamete, ori a ele sunt gata să ne înnece întreg avutul și când călătorim pe apă și valurile sunt gata să ne înnece, când ne atacă dușmanii sau hoșii și când ajungem la

sărăcie și năcaz. Cu un cuvânt numai atunci și atâta suntem recunoscători cât ține primordia și nenorocirea, abia cu astfel de ocazii strigăm și noi, asemenea apostolilor, „Doamne mântuiește-ne că perim”. Indată ce au trecut însă necazurile, ne uităm de Dumnezeu și devenim nepăsători ba chiar obrasnici.

Astfel ne purtăm față de părinți, față de prieteni și cu un cuvânt, față de toți binefăcătorii noștri, și prin aceasta dovedim că mai tare ne aplecăm urechile noastre spre șoaptele îngerului celui rău decât spre ale celui bun. Despre regele Alfons II. din Napoli (oraș din Italia) se spune că a căzut odată, de pe năle, la mare, și atunci iute a sărit după el servitorul și i-a mântuit viața. Și știți cu ce l-a mulțumit? Cu 16 florini de aur. Se vede că el la atâta și-a prețuit viața. Noi însă ne prețuim viața în și mai puțin, fiindcă lui Dumnezeu nici cu atâta nu-i răsplătim.

Biserica altfel ne învață. Sf. Pavel zice, la Efeseni 5, 15 și 20: „Socotiți drept aceea cu băgare de seamă să umblați, nu ca niște neînțelepți ci ca înțelepți... mulțumind pururea pentru toate întru numele Domnului nostru Isus Hristos lui Dumnezeu și Tatălui”, în epistola către Filipeni: „cererile noastre cu mulțumită să fie arătate la Dumnezeu” (4, 6), iară în epistola întâie către Tesaloniceni, la 5, 18: „Intru toate mulțumiți, căci aceasta este oia lui Dumnezeu întru Hristos Isus spre voi”.

Talmudul, tâlcuirea jidovească a sfintei Scripturi a Vechiului Testament, spune: „Recunoștința nu te costează nimica și este plăcută înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor”. Chiar de aceea să ne hotărîm, cu prilejul ascultării sfintei evanghelii de astăzi, ca să fim de aici înainte recunoscători, atât lui Dumnezeu, cât și oamenilor, pentru binefacerile primite, propunându-ne că nu ne vom mai lăsa târâți nici odată în acest urit păcat, pe care-l săvârșesc mai ales îngerii cei căzuți, adecă diavolii.

Părintele Iuliu

Foița „UNIRII POPORULUI”

Cântec din popor

Știi tu, bade, ce ziceai
Seara, când la noi veneai.
Că nu este om pe lume
Pe noi să ne despreune.
Nu știu cine s'o aflat,
Pe noi ne-o despreunat
Dragostea ne-o stricat?
De o stricat-o vr'un fecior
Fie-i moartea de topor!
De-o stricat-o vre-o fată,
Moară necuminecată.
N'aibă grâu de comandare,
Nici oameni la 'ngropare.
Și să n'aibă cuie 'n cruce,
Nici la groapă cine o duce;
Precum n'am avut nici eu
Parte de drăguțul meu.

Mândra harnică la lucru
O avut noroc cu cucu:
O cântat de s'o sculat
Că murea de foam'e'n pat.

Săracu copil sărac!
Nimănuia nu-i drag
Numa vara 'ntr'un dărăb
Până ține seceratu:

„Hai, tu dragă, la cumnatu”.
Dacă pică brumele
L'amuță cu cănele.

Culese din comuna Triteni de jos.

de P. Dan

Un erou din 1848

Protopopul Ștefan Moldovan din Mediaș
de Dr. Coriolan Suciu

Soartea poporului românesc din Ardeal a fost dintre cele mai vitrege. — Veacuri de-a rândul, neamul nostru de pe aceste meleaguri, n'a avut decât două clase sociale. — De o parte, numeroasa pătură țărănească, iobăgii de cele trei națiuni privilegiate: Ungurii, Săcuii și Sașii; de altă parte preoșimea, care era în fruntea satelor, lipsită însă multă vreme și ea de drepturi și trăind în aceeași situație de mizerie ca și poporul de rând.

După unirea cu biserica Romei s'a îmbunătățit starea materială, cel puțin la o parte a preoșimei române din Ardeal. Mai însemnat a fost însă faptul, că din școlile înalte dela Roma și Viena, mai apoi din școlile Blajului — întemeiate de episcopul martir Inocențiu Micu și deschise de cucernicul său urmaș Petru Pavel Aron la 1754 — au eșit tineri români — fi-rește, în majoritate covârșitoare preoși — înzestrați cu o frumoasă pregătire intelectuală și cu multă dragoste și tragere de inimă față de neamul lor.

Aceștia au deșteptat poporul la cunoștința națională, iar când în 1848 a bătut ceasul, când s'a ivit ziua de plată și răsplată, preoșimea română luminată și cei vre-o câțiva intelectuali mireni s'au pus în fruntea poporului, căruia îi ajunsese cuțitul la os și care prinsese armele în mână pentru a-și croi o soarte mai bună.

Unul dintre preoșii mucenici ai neamului, care s'a luptat cu tot sufletul pentru binele și fericirea poporului său, a fost și protopopul Ștefan Moldovan din Mediaș.

Din viața lui premergătoare

Născut la 6 August 1813 în Cicudiul de Câmpie, Ștefan Moldovan și-a făcut studiile primare și liceul (gimnaziul) la Cluj, iar cele din urmă 2 clase de liceu, așa numitele clase de filosofie, precum și teologia, le-a terminat la Blaj¹⁾.

La 1836, dupăce terminase teologia, fu numit de episcopul Ioan Lemeni, profesor de matematici la liceul din Blaj. — N'a stat însă ca profesor decât doi ani (1836—37 și 1837—38), deoarece la 1838, căsătorindu-se, fu nevoit să părăsească catedra, fiindcă la școlile din Blaj nu erau îngăduiți, în acel timp, de profesori decât preoși necăsătoriți (celibi). Iși ceru deci o parohie. — I-s'a dat Ghirișul Arieșului — az' Câmpia Turzii, — unde a slujit nouă ani — dela 1838—1847 — ca paroh și administrator protopopesic al Beului²⁾.

¹⁾ Dr. Ioan Rațiu, Dascălii noștri, Blaj, 1908, p. 88

²⁾ Tot acolo.

Arderea marelui vapor „Atlantic“

Unul dintre cele mai mari și mai frumoase vapoare din toată lumea a căzut pradă flăcărilor.

Francezii au îndurat de curând o pierdere foarte mare. Al doilea vapor ca mărime și frumusețe, dintre câte avea marina comercială a Franței, pomposul „Atlantic“ a căzut pradă flăcărilor în ziua de 4 Ianuarie, pe când se afla în mijlocul apelor, la 7 mile dela coastele Angliei.

Pare ciudat să auzi, că un vapor se poate să ajungă pradă focului, tocmai în mijlocul valurilor fără sfârșit. Aproape nu-ți vine să crezi, că unde este atâta apă oamenii să nu se poată apăra de flăcări. ! Și totuși așa este. Ard și vapoarele și încă foarte adeseori, cum s'a întâmplat, că singură Franța de pildă, în vre-o doi ani a pierdut astfel nu mai puțin ca trei vapoare dintre cele mai mari și mai scumpe. Lucrul va fi mult mai ușor de înțeles, dacă știm că vapoarele, înafară de învelișul de oțel pe care îl au, sunt clădite cea mai mare parte din lemn uns cu rășină și cu olele, cari iau foc foarte repede și sunt greu de stins. La focurile de pe uscat oamenii și mărfurile se mântuie ușor prin uși și ferestre; pe mare însă marinarii alungați de flăcări trebuie să sară în apă, unde foarte adeseori sunt sfâșiați de rechini cei cumpliți, cari foiesc în jurul corăbiiilor și vapoarelor.

Vaporul „Atlantic“ era o mândrie a Franței

El a fost clădit abia de doi ani și cel dintâi drum al său pe ape l-a făcut în 1931. Acest vapor avea o cuprindere de 40 mii tone, adică era de 8 ori mai mare decât vapoarele cari vin în Marea Neagră la Constanța noastră. Adevărat oraș plutitor ! Slujba lui era să poarte călătorii între Franța și America de Sud. Un singur vapor aveau Francezii mai mare decât acesta, cel numit „Île de France“. La împodobirea lui au lucrat cel mai mari pictori și meșteri francezi. Iar mașinile lui „Atlantic“ nu aveau pereche în toată lumea.

Prețul acestui minunat vapor se poate și mai bine socoti, dacă vom ști, că el era asigurat pentru suma de 300 milioane franci francezi, ceea ce în bani românești ar face aproape 3 miliarde lei.

Cum a izbucnit focul

Vaporul „Atlantic“ sosise în ziua de 31 Decembrie 1932 din America de Sud și, debarcându-și călătorii, în ziua de 4 Ianuarie se găsea în drum spre orașul Havre, unde urma să i-se facă unele reparaturi mai mici. Pe bord (puntea vaporului) nu se aflau decât vre-o 180 de oameni, jumătate din oamenii de serviciu, sub comanda căpitanului. Călători nu avea nici unul.

La 4 Ianuarie, pe la orele 3 de dimineață, marinarii au băgat de seamă că arde o cabină (odaie) de cl. I care fusese goală. Însă când au fost observat focul, era prea târziu. Păreții și mobilele ardeau cu flăcări mari și nimenia nu se mai putea apropia să stingă. Oleiurile cu cari erau colorați pereții vapoarelor ard grozav și fac un fum negru, înecăcios.

Căpitanul, aflând de vestea focului a dat ordin telegrafistului să strige în largul mărilor după ajutor (prin telegrafia fără fir). Ceialalți oameni și ofițerii au dat năvala la pompele de apă și lucrau la stângere. Însă n'au putut răzbi cu flăcările, cari în două ceasuri au cuprins toată partea din lăuntru. Fumul și căldura erau îngrozitoare. Tot ce era viu pe vapor a dat buzna spre luntrile de scăpare, afară de căpitan care a rămas cel din urmă.

Pe vapor se aflau 180 de oameni între cari și 3 femei de serviciu. Pînă în fumul cel înecăcios, coborîrea luntrilor întâmpina greutăți cumplite. S'a întâmplat că o luntră, fiind cuprinsă de flăcări, a trebuit să i-se taie funiile de cari atârna, și ea a căzut în valuri răsturnată. Mulți dintre oamenii vaporului au sărit

deadreptul în mare, căutând să se mântuiască cu inotul. Medicul vaporului, sărind în apă, a fost cuprins de sgârcliri nervoase și l-au pescuit aproape mort.

Mașiniștii vaporului, cari se aflau lângă cazanele lor, n'au mai putut răzbi spre punte și au fost mistuiți de flăcări. În felul acesta grozav, au pierit vre-o 18 oameni.

Scăparea

Între timp în jurul vaporului aprins au sosit mai multe vase, cari au primit prin telegrafia fără fir vestea nenorocirii. Au venit astfel un vapor german, unul francez și două olandeze. Necazul era însă că luntrile vapoarelor sosite nu se puteau apropia de „Atlantic“ din pricina dogorii pe care o făcea focul. Oamenii cari săriseră de pe vaporul aprins au trebuit să fie pescuiți din valuri. Spre norocul lor repede au fost găsiți și scăpați. Mulți au ajuns la uscat bolnavi greu de frig și de spaimă. Unii aveau răni grele cauzate de foc. Cei cari au scăpat povestesc cu groază, cum unii dintre marinarii nu s'au putut mântui, căci au fost copleșiți de jăratec și de flăcări. Celea trei femei au fost scăpate însă cu cea dintâi luntră.

Francezii sunt foarte întristați de arderea marelui lor vapor „Atlantic“ și au bănuțeli că focul ar fi fost pus de mâni dușmănoase. Lucrul acesta este însă greu de dovedit.

Pagubele sunt foarte mari, căci asemenea vapoare fac cât un colț de țară.

Numărul vapoarelor din lume

În toată lumea sunt 33.933 de vapoare, cari străbat întinsul mărilor și a oceanelor. Dintre acestea 4680 sunt corăbii cu pânze, iar 29.253 sunt cu aburi sau cu alte felurite motoare.

Se însoară la vârstă de 131 ani

Un african, care a împlinit acum 131 ani, a fost însurat de 3 ori, dar n'a avut noroc în căsătorie. Se spune că în căsălegile acestea vrea să se însoare din nou.

La 1847, pentru hărnicia dovedită la păstorirea sufletelor și fiindcă cunoștea limba germană, a fost socotit din partea episcopului Ioan Lemeni dela Blaj, de cel mai potrivit pentru ocuparea scaunului de protopop al Mediașului.

Aici avea să petreacă până la 1852. — În această funcțiune l-au apucat frământările anului 1848.

Tânărul protopop — căci nu avea decât 35 ani — crescuse la Blaj, în mijlocul unor colegi și profesori însuflețiți de cele mai curate simțeminte naționale. El avusese de colegi în teologie pe Iacob Mureșianu și pe cântărețul național din 1848, Andrei Mureșianu. Un singur an l-a despărțit în teologie de Gheorghe Barițiu, cu care împreună a și fost, pe un scurt timp, profesor la liceul din Blaj. A avut de profesor pe marele învățat Timotei Cipariu și pe înflăcăratul Ioan Rusu. — El a stat în cercul de înrăurire al lui Simeon Bărnăuțiu, marele apostol al naționalismului românesc.

Nu e mirare deci, că adăpându-se din aceea fântână a naționalismului, care a fost Blajul, sufletul plin de avânt tineresc și de dragoste de neam al protopopului Ștefan Moldovan a tresărit atunci când popoarele Europei au început să-și scuture lanțurile iobăgiei și-și storceau prin puterea armelor drepturile lor de libertate și de naționalitate.

Protopopul Ștefan Moldovan la Mediaș în 1847

Ajuns într'un oraș cu vechi tradiții culturale, și văzând acolo bunăstarea și starea cul-

turală înaintată a Sașilor, protopopul Ștefan Moldovan se simțea îndemnat să se cugete la cauzele cari țineau pe frații săi Români în sărăcie și întunec.

O dovadă despre aceste gânduri ale lui Ștefan Moldovan, este scrisoarea sa din 6/18 August 1847, trimisă episcopului său Ioan Lemeni, în care înșiră câteva din plângerile Românilor, pentru îndreptarea cărora roagă pe episcop să intervină la locurile înalte (Împăratul).

Reproduc această scrisoare, ca un document istoric inedit (încă nepublicat).

„Măria Ta. Dumnezeu să Te povățuiască ca pe Tovie spre dobândă și ca pe Iosif spre cinste și îndemâna multora până la Înălțatul Tron, de unde spre mângăierea noastră și a viitorimei, binecuvântate fructuri, cu Înalta Grațiositate, să ni-se trimiță norocoși am fi:

1. De cumva Decretumul din 1816 s'ar modifica, mai norocoși de s'ar șterge.

2. Îmbunătățirea sorții Clerului, a Școalelor și a Dascălilor de s'ar porunci Dietei a o statornici legelnicește, și cu modificării grațioase de Înaltul loc de s'ar întări cu acela a daus, că Dișmele unde sunt obicinuite, fieștecare Parohului său să le dee.

3. Fundatio Ramonzaiana de s'ar subscrie de Înălțimea Sa în folosul propriu al neamului nostru, că străinii au fundații destule.

4. Uniților de s'ar da la Regimente Capelan, cum au dobândit în a(nul) t(recut), cu umilită rugare în persoană la Viena făcută de Episcopul greco-unito polonic din Primisla pen-

tru Poloni, ca pe lângă capelanii catolici la regimentele polonice să fie 10 capelanii greco-uniti, care s'au și pus în lucrare, și azi întâiași dată a și predicat în biserica noastră ostașilor poloni, sositul în săptămâna trecută aici la Mediaș dispositul Capelan.

„Mai sunt o grămadă, multe, care înțelepciunea Măriei Tale adânc le simțește toate. Xs. (Hristos) Domnul cel ce s'a schimbat la față¹⁾ miște și inima Înălțatului Împărat, ca starea Neamului și a Clerului nostru să se schimbe spre mai bine.

„Pentru Agărbiciu²⁾ au sosit dela În(altul) On(orat) Guberniu poruncă că fiind comunitatea arândă, dișmele supernatantem summam (câștigul) să o împărțească cu Români a proportione (după număr), care până acuma n'au făcut-o și Români să se primească în comunitate (societatea Sașilor), n(ota) b(ene) (vezi bine) de vor ști nemțește. Îndeamnă de a învăța pe Români carte nu numai pentru popie (ci) și un pas de probă de a-i face proseliți (tre-cuți la) nemți. Fie ce va fi, numai să fie bine. Că știu cumcă Români, Nemți sau Unguri în corpore nu se vor topi³⁾.”

Și această scrisoare e o dovadă despre ideile luminoase ale lui Ștefan Moldovan și despre interesul deosebit purtat bisericii și neamului său.

¹⁾ O scrie în ziua sărbătorii Schimbării la față (18 Aug).

²⁾ Comună din protopopiatul Mediașului.

³⁾ Scrisoarea se află în Arhiva Mitropoliei din Blaj.

Noutăți politice din țară și străinătate

- I. Anul nou la București — Tratatul de la Geneva ale dlui Lugoșianu — Furtuna dela Bobotează — Demisia dlui Mihalache — În preajma demisiei guvernului Maniu. — Di Gusti la Roma
- II. Un nou războiu chino-japonez — Revoluția din Spania — Frământările din Germania — Italia și Albania — Moartea lui Coolidge

Fiindcă voim să încreștăm la război toate întâmplările politice mai de seamă, ținem să începem de acolo, unde am lăsat firul povestirii noastre în numărul de Crăciun al „Unirii Poporului“.

Am fost amintit că de sfințele sărbători ale Crăciunului, apele politice, cari începuseră înainte de sărbători să se involbure, s'au potolit deabinele.

Anul nou la București.

În prima zi din 1933, toată lumea și-a dorit an nou fericit. În această zi — după vechiul și bunul obicei al țării, — s'a sărbătorit și în Capitală anul nou. La Patriarhie s'a slujit o sfântă liturghie, în prezența M. S. Regelui, a I. P. S. S. Patriarhului Dr. Miron Cristea, a dlui prim-ministru Iuliu Maniu și a celorlalți înalți slujbași ai țării. Sanctitatea Sa Patriarhul României și dl ministru președinte Maniu au urat M. S. Regelui an nou fericit.

Dl Maniu între altele a amintit de „voința nestrămutată a națiunii române de a dăinui între hotarele sale neatînse și hotărîrea sa, pe care nimic nu o va putea înfrânge, de a servi cu credință

Țara și Tronul, pentru a le păstra în vechea lor strălucire“.

Și-a exprimat apoi credința că sub conducerea înțeleaptă a M. S. Regelui Carol II „Statul Român, prin muncă, cruțare și prevedere, nu numai va răzbi greutățile trecătoare, ci își va afirma tot mai mult și mai glorios ființa sa în serviciul civilizațiunii apusene“.

M. S. Regele a răspuns, mulțumind pentru bunele urări și împărțind nădejdi de bine pentru noul an. M. S. a spus: „În această serbare de 1 Ianuarie îmi reînnoiesc legământul, pe care l-am luat în fața acestui neam, de a fi veșnic păzitor al intereselor sale superioare și permanente și sunt convins că întregul Meu popor va avea aceeași încredere în Mine, cât este dragostea care o pun Eu în poporul Meu“.

Așa dară, anul a început cu cele mai bune speranțe.

Tratatul de la Geneva ale dlui Lugoșianu.

Guvernul român în timpul din urmă a fost mult ocupat și îngrijorat de felul cum se va putea înțelege cu comitetul

financiar de pe lângă Liga Națiunilor, ca prin mijlocirea acesteia să poată ajunge la o îmbunătățire a stărilor financiare și la ușurarea statului în privința plății datoriilor către străinătate. — Dl Ionel Lugoșianu, ministrul industriei și a comerțului, încă înainte de sărbătorile Crăciunului a fost plecat la Geneva, să se înțeleagă cu oamenii de bătăi ai Ligii Națiunilor. — Dsa a și izbutit să mijlocească unele ușurări. Așa de pildă, a înduplecat pe bancherii care ne-au împrumutat, să amâne cererile plății sumelor ce trebuiau să se facă în luna Decembrie 1932, până la 10 Martie 1933.

O hotărîre deplină privitor la datoria publică a României urma să se facă la mijlocul acestei luni, când dl Lugoșianu avea să se reîntoarcă la Geneva cu hotărîrea guvernului român.

La București membrii mai de seamă ai guvernului au și ținut mai multe consfătuiri și și-au bătut capul cum să aranjeze lucrurile cu Geneva, ca să și căpătăm ajutor bănesc și ușurare a datoriilor pe cari le avem față de străinătate, și nici să nu ajungă țara sub control din afară. Franța, prin glasul dlui ministru Puaux dela București, ne promitea ajutor. Se părea că s'a ajuns să fie împăcată și capra și varza, iar dl Lugoșianu se gătea din nou de plecare, când colo, iată, ca din senin, țara se pomenește în fața unei noi crize de guvern, și astfel dl Lugoșianu nu mai pleacă.

Furtuna politică dela Bobotează.

Primele unde ale furtunii politice care s'a deslănțuit în ziua de Bobotează, s'au simțit încă dinainte de Crăciun. Pe atunci, dl Maniu ceruse înlocuirea generalului Mihail Ionescu, director la căile ferate (C. F. R.) și a generalului Florescu Banu, director la poșta, telegraf și telefoane (P. T. T.) Dl Maniu ținea să vază dacă de fapt are mână liberă în cârmuire, de a numi și schimba pe funcționarii statului cum crede Dsa de bine, sau nu. Se spunea de pe atunci, că dacă M. S. Regele se va opune la înlocuirea celor doi generali puși în fruntea slujbelor civile, dl Maniu va înainta demisia guvernului. — La demisie însă nu s'a ajuns, fiindcă M. S. ascultând de sfatul dlor Vaida și Titulescu, nu s'a opus la înlocuirea lor.

Iată însă că, după anul nou, dl Mihalache, ministrul de interne, care de sărbători fusese călătorit în Grecia (la Atena), întorcându-se acasă, află că doi slujbași de sub mâna Dsale își fac de cap. Prefectul poliției capitalei, dl colonel Gabriel Marinescu, dădu o circulară către slujbașii de sub ordinele Dsale, cari auziseră că ar fi vorba și de înlocuirea șefului lor, și în această circulară spunea că „sunt și rămân prefect al poliției capitalei, numit prin decret regal și numai prin decret regal pot fi înlocuit“. — Oa și când ar spune mie nu-mi pasă de ministrul de interne, pe mine m'a numit Regele.

De altă parte dl general Dumitrescu, comandantul jandarmeriei și tată al dlui Puiu Dumitrescu — secretarul particular al M. S. Regelui, — de anul nou a dat un ordin de zi, neobișnuit, către jandarmerie, în care, între altele, le spunea că jandarmeria și-a făcut datoria „cu toate

Anul 1848

Revoluția izbucnită la Paris în 22 Februarie 1848, a străbătut repede și în celelalte capitale ale Europei.

La 13 Martie, cancelarul Austriei, Metternich, reprezentantul absolutismului și al reacțiunii, cel care voia să calce libertatea popoarelor în picioare și să țină încătușate naționalitățile din Austria, a trebuit să abzică și să părăsească Viena, fugind la Londra.

La 15 Martie, Ungurii dela Budapesta, în frunte cu Kossuth și Petőfi și-au alcătuit cererile lor, pe care le-au înaintat împăratului dela Viena, Ferdinand V, spre aprobare.

Un punct din cererile Ungurilor era, ca Transilvania, — care pe atunci era principat independent și se cârmuia direct dela Viena, — să se unească cu Ungaria.

La o săptămână, în 22 Martie, vestea revoluției dela Pesta străbătuse deja și în Ardeal.

De acum, toate orașele ungurești din Ardeal începură să fiarbă, cerând toți Ungurii într'un glas „unire sau moarte“.

Ungurii din Ardeal, împărțiți în două tabere politice: liberali, sub conducerea lui Ioan

Bethlen cel bătrân, și conservatorii, în frunte cu baronul Ludovic Jósika, de data aceasta au fost de aceeași părere, cerând unirea Ardealului cu Ungaria¹⁾.

Județele Ardealului, conduse de nemeșii Unguri, au început să se declare desfăcute de Transilvania și încorporate la Ungaria. Totodată au început să-și aleagă deputați pentru dieta dela Pesta, ne mai voind să recunoască îndreptățirea celei dela Cluj²⁾.

În așteptarea desfășurării evenimentelor (întâmplărilor), Ungurii au început să se înarmeze și să-și formeze gărzi naționale.

Pilda Ungurilor, în ce privește formarea de gărzi naționale, a fost imitată și de Sași. — Sașii se organizaseră, la 22 Martie la Brașov, la 27 Martie la Sibiu, iar în 29 Martie la Mediaș.

Ei însă urmăreau alte ținte politice decât Ungurii. — Ei ar fi fost bucuroși ca Ardealul să rămână precum a fost, despărțit de Ungaria, sub suzeranitatea (stăpânirea) Casei de Austria.

Văzând pe Unguri și pe Sași, cum se frământă, Românii au început să se miște și ei. În ziua de 25 Martie, deodată, s'au ținut consfătuiri ale Românilor, în mai multe centre. — La Blaj a avut loc o întrunire între canonici și profesori, ținută în casele lui Timotei Cipariu, sfătuindu-se împreună ce ar fi de făcut pentru nația românească. (Urmează).

¹⁾ Barițiu, Părți alese din Istoria Transilvaniei, v. II. Sibiu, 1890. p. 36 și Papiu Ilarian, Istoria Românilor din Dacia superioară, v. II. Viena, 1852, p. 104. La Târgu-Mureș, cu prilejul demonstrației din 25 Martie, ne spune Papiu Ilarian că se striga: „Unio vagy halál! Egyesülünk Magyarországgal, mert másként elveszünk!“ („Unire sau moarte! Ne unim cu Ungaria, căci altfel ne prăpădim!“)

²⁾ Tot acolo, p. 58.

³⁾ Pag. 59.

lipsurile materiale ce v'au stat în cale și pe care cu toată străduința mea nu vi le-am putut înlătura". Va să zică de vină ar fi tot ministrul de interne, din cauza căruia dl general Dumitrescu n'a putut îmbunătăți starea jandarmeriei.

Demisia dlui Mihalache.

Dl Mihalache, în fața acestor jigniri ce i s'au adus, a cerut M. S. Regelui — în ziua de Bobotează, — înlocuirea celor doi slujbași. M. S. s'a împotrivit. — De aici izbucnirea crizei. — Dl Mihalache în fața refuzului M. S. Regelui, a socotit că trebuie să-și dea demisia. Dl Maniu la rândul său, a făcut cunoscut M. S. Regelui, că e de aceeași părere cu dl Mihalache.

În preajma demisiei guvernului Maniu.

Ar fi urmat, în urma acestora, ca dl Maniu să prezinte demisia întregului guvern, căci s'a convins că nu are mână liberă în cârmuire și că prin urmare, răspunderea ministerială e numai o formalitate. — S'a convocat biroul partidului, care să ia hotărîre. — Consiliul de miniștri, care urma să se întrunească pentru a hotărî asupra demisiei, s'a amânat până la reîntoarcerea în țară a dlui Titulescu, care era în Elveția și a dlui Mihai Popovici care se afla la Viena.

Dnii miniștri Titulescu și Popovici au sosit luni. Dl Titulescu a rămas la Sinaia, unde a fost primit în audiență de M. S. Regele și se pare că i-s'a dat încredințarea să găsească un fel și chip de a împăca lucrurile. Dl Titulescu a și început la București conștătuiri cu dnii Maniu, Mihalache și Mironescu. Marți seara, când se scriu aceste știri, încă nu se știe cum vor ieși lucrurile.

Dl Gusti la Roma.

Dintre miniștri nu e acasă dl ministru al instrucțiunii, Dimitrie Gusti, care e plecat la Roma, pentru a lua parte la deschiderea școlii române de acolo. Din acest prilej ducele Mussolini, prim-ministrul Italiei, a dăruit școlii române din Roma mai multe cărți și lucruri de preț.

Tot cu aceasta ocaziune s'a prelungit încă pe 6 luni tratatul de prietenie dintre Italia și România, tratat, care expirase (i-se împlinise vremea) la sfârșitul anului trecut.

Această apropiere de sora noastră latină trebuie să ne bucure, fiindcă e bine să mai avem și prieteni, căci dușmani avem destui.

Dl ministru Gusti, înainte de întoarcere, a fost primit în audiență și de M. S. Regele Italiei, Victor Emanuel III.

Un nou războiu chino-japonez.

Japonezii au socotit de bine să înceapă noul an 1933, bătându-și din nou joc de Liga Națiunilor — cea menită să țină pacea între popoare — și mai ales bătându-și joc de nemernicii de Chinezi, cari cu toate că au o țară cu sute de milioane de locuitori, nu sunt în stare să se apere împotriva Japonezilor, cari sunt ca piticul pe lângă uriaș.

După ce în anul trecut pe astă vreme Japonezii au znotit în bătae pe Chinezi la Shanghai și în Manciuria,

Socotim că dacă se va retrage guvernul Maniu, se va forma un nou guvern Vaida.

pe care au și cuprins-o, acum au căutat din nou pricină de ceartă. — Din bun senin au tăbărit asupra Chinezilor și le-au mai cuprins câteva orașe (Shanhaikwan și altele). Se spune că ar avea de gând să ocupe și vechea capitală a Chinei, orașul Peking, și apoi noul colț de țară, pe care l-ar cuprinde, să-l împreune cu Manciuria și să pună în fruntea noului stat, pe Pu-Yi, fostul împărat al împărăției ceriului (Chinei).

Se vede că pe Japonezi nu-i mai încap țara lor și de aceea râvnesc la pământ străin. Iar în nătăfleții de Chinezi pot bate ca în sac. — Pentru Davidul japonez nu e nici o greutate să doboare la pământ pe Goliatul chinez.

Revoluția din Spania.

În Spania nu se pot potoli lucrurile cu una cu două, de când și-a alungat pe regele Alfons XII și s'a transformat din regat în republică. Acum, de curând, comuniștii (bolșevicii) de acolo, au pornit o revoluție în mai multe orașe. Mai ales în Barcelona au fost lupte câncene între răsculați, cari au voit să pună mâna pe clădirile de stat, și între poliție și armată. — Rascoala încă n'a putut fi deplin potolită.

Frământările din Germania.

În Țara Nemțească încă nu-s lucrurile așezate cum trebuie. În fruntea țării e un guvern (al generalului Schleicher) care nu se poate bizui pe parlament. — Cancelarul Schleicher a început să slăbească partidul lui Hitler, rupându-i oamenii. Astfel a atras pe fruntașul Gregor Strasser. În schimb, vedem acum pe fostul cancelar Von Papen, dându-și mâna cu Hitler, pentru a putea răsturna guvernul Schleicher, la 24 Ianuarie, când se va întruni parlamentul german (Reichstagul).

Italia și Albania.

După anul nou, o mare spaimă a cuprins mai ales pe vecinii noștri Sârbi, la auzul veștii că Italia ar încerca să-și alătore Albania, prin o unire vamală. Ei se vedeau astfel, într'un caz de războiu cu Italienii, la cari se uită cam codiț, încunjurați din două părți. Deocamdată însă au rămas cu spaima.

Moartea lui Coolidge.

În Statele Unite s'a stins fostul președinte Calvin Coolidge, urmașul lui Wilson, care din 1923—1929 a condus treburile marelui republici de peste Ocean. El suferea de inimă și într'o bună dimineață nevasta sa l-a găsit mort în pat. — Vorba Sașilor noștri: Muncat bine, culcat sănătos, dimineața sculat mort.

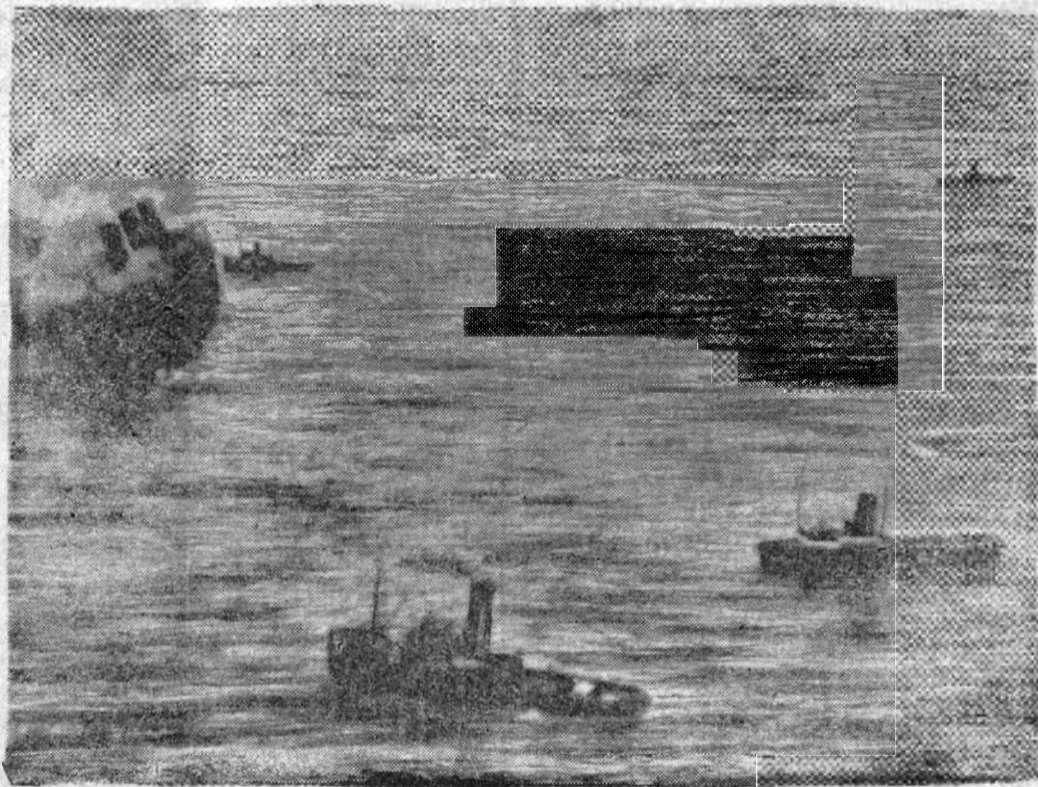
Dr. Coriolan Suclu

Cum se pot cunoaște banii falși de 1000 lei

În vremea din urmă s'au descoperit mai multe hârtii de câte 1000 lei false. Falsificatorii au fost prinși, dar numai după ce au pus în învârteală mai multe astfel de hârtii false de câte 1000 de lei.

Banca Națională, aducând la cunoștința oamenilor acest lucru le cere să fie cu băgare de seamă la primirea banilor de 1000 lei. Hârtiile false de câte 1000 lei se pot recunoaște ușor, căci hârtia din ele e mai slabă și de culoare mai închisă, nu are strălucirea pe care o are hârtia banilor buni; chipul de pe hârtiile false nu e destul de clar, nici tiparul nu e prea bun, căci se observă înecăciuni de cerneală. Literile și numerii din colțuri și din mijlocul hârtiei au altă tăietură, care nu se potrivește cu literile și numerii de pe hârtiile bune. Culoarea cernelei este mai închisă, bătând în verde, pe când culoarea cernelei de pe hârtiile bune este de un albastru luminos.

Arderea vaporului „L'Atlantique“

Dăm de astădată un chip foarte interesant, Vaporul francez „L'Atlantique“ s'a aprins pe când făcea cursa între Anglia și Franța pe Canalul Măneștii. A fost cel mai frumos vapor francez. Era nou nouț. Tocmai de aceea, îndată ce s'a aprins, a ars cu o repeziune uluitoare, fiind feștea încă nouă pe el. Peste 18 de marinari au perit în flacări, ceilalți marinari împreună cu civilii aflători pe vapor, au fost scăpați de către celelalte vapoare. Chipul nostru ne înfățișează vaporul acesta plutind arzând pe întinsele ape ale mării, încunjurându-l de departe celelalte vapoare, și stând gata, ca în caz de primejdie să-l scufunde, împușcându-l cu tunurile; învelișul de oțel al vaporului însă a putut fi scăpat cu mare greu.

Petrecerea împreună cu teatru

din parohia Șarmaș, protopopiatul Gheorgheni

În timpurile grele prin cari trecem, un bun și norocos gând a avut bunul nostru preot Aurel Brumboi, dimpreună cu directorul școlar Aurel Nițulescu, cari de sărbătorile Crăciunului au organizat o frumoasă și reușită petrecere împreună cu teatru. La această petrecere, care a fost făcută ca să-și mai uite oamenii de cele năcazuri și greutăți, ca să le mai treacă gândurile barămi pentru câteva ceasuri, a luat parte foarte multă lume, mai ales mulți intelectuali din Toplița, Varviz, Hodoșa și Gălăuș.

Partea teatrală pregătită de directorul școlar cu școlarii mai mari, a reușit minunat. Tot astfel poeziile și corurile religioase. Mult râș și voie bună a produs monologul domnișoarei Laura Urzică. Cuvântarea ocazională rostită de preotul Aurel Brumboiu a avut darul să învioreze sufletele și inimile celor prezenți și să-i îndemne ca să înfrunte greutățile cu fruntea senină și cu nădejde în Dumnezeu îndurătorilor. După încheierea programului a urmat joc până în zori.

Venitul curat de 2.000 Lei a fost dat „Reuniunii-Mariane”, care se va îngriji ca din el să împodobească sf. biserică. Dumnezeu să țină la mulți ani pe preotul și directorul nostru, cari au știut să ne facă Crăciunul vesel, făcând și sfintei biserici un venit frumos.

Ioan Baciu
secretar

Din comuna Vintere

Nici turma nu o împrăștie lupii dacă au păstor bun

În comuna noastră sunt cam a patra parte oi pierdute pe căile cele rătăcite prin văzduhul cel întunecos, iar celea rătăcite într'atâta s'au sbatut încât aproape se pierdeau toate oile. În anii trecuți abia mergeau la sf. biserică 6 bărbați și vre-o câteva femei, afară de sărbătorile mari, iară dl. părinte de acuma a început să intre în biserică din ziua de 16 Octombrie în fieștecăre dimineață la ora 6, până la sf. Nașterea lui Isus, și a fost la biserică în fiește care dimineață să asculte sf. litrgie cam 300—400 de suflete, care cu toți laudă și preamăresc pe Dumnezeu în cântece bisericesti, ba mai mult dintr'un sătuleț vecin așa numit Brătești, care tot de comuna noastră se ține, în depărtare de vreo 5 km., veneau în fieștecăre dimineață în număr de 70—80 persoane, laudând și preamărind pe Dumnezeu în cântece și colinzi bisericesti învățate dela dl. păr. Virgil Munteanu, de-ți era mai mare dragul să-i ascuți. Ba încă și altceva: tot prin dl. păr. Virgil M. s'a înființat Agru, care-i compus din 190 suflete care se îngrijesc și pentru cei slabi. Chiar acum de Crăciun, prin dl. păr. și comitetul de direcție a Agrului, s'au colectat cam 400 kg. porumb, care s'a împărțit la cei mai slabi, de s'au liniștit și sufletele celor năcăjiți, tocmai cu vremurile grele de astăzi.

Ba încă în anul 1931, 8 Martie, tot prin dl. părinte Virgil M. s'a înființat Reuniunea Mariană, în cinstea Preacuratei Fecioare Maria, la care s'au înscris până acum 165 de

suflete, care urmează mai des sfintele taine și au steagul lor, cumpărat de ei, de mătase în culoare albastră cu chipul sfintei Invieri și pe de altă parte a Maicii Domnului, în valoare de 3400 lei și sfințit în ziua de Sânta Maria. Femeile credincioase se îngrijesc de împodobirea bisericii și înzestrarea sfântului altar cu flori, și anume cu covoare fețe, de masă și pe masa sf. altar fețe lucrate cu mâna lor, iar cuminecări se fac cam 70, 80 și 150, mai în fiește care Duminecă.

Dunc Ioan

preș. Agrului din Vintere

Sfinte misiuni în parohia Bilbor

Credincioșii noștri din Bilbor au avut zile de înălțare sufletească, prin faptul că părintele Iosif Tălmăcel, din Bacău, a ținut în zilele de 13—14 Decembrie 1932, 8 cuvântări cari au fost ascultate cu toată inima de cei prezenți.

Din cauza frigului, ce era așa de aspru, cum numai în creerii munților se poate simți, misiunile n'au putut să treacă peste 2 zile, deși credincioșii n'aveau cum să se depărteze de biserică.

Secerișul a fost frumos: 320 spovedanii și cuminecări, în frunte cu familia preotului. În tot timpul misiunilor, sufletele credincioșilor au fost înălțate la cer prin dulcele cântări ale cantorului Gheorghe Zediu din Bacău și Domnișoara Maria Buzzi cu fratele său Iosif, fii credincioși ai păr. Tălmăcel.

La mărturisiri au ajutat preoții Coșocariu din Corbu, Octavian Neamțiu din Toplița și Ioan Petraș din Gălăuș.

După terminarea sfintelor misiuni, păr. I. Tălmăcel a îndemnat pe credincioși a se înrola în societatea: „Armata Maicii Domnului”, înscriindu-se 150 credincioși, cari au primit medalii sau iconițe cu Maica Sfântă.

Părintele local Victor Soeol a îndemnat să primească intrarea în societate spunând: „Dacă Isus Hristos, fiul lui Dumnezeu, a primit să fie fiul Mariei, cu atât mai vărtos va trebui să ne înrolăm noi sub steagul Ei!”.

Dea bunul Dumnezeu ca, rând pe rând, parohiile dela munte să ia pildă de urmat dela Bicaz, Corbu și Bilbor, cari au primit cu dor cuvântul lui Dumnezeu, prin glasul dulce al păr. Tălmăcel.

p. P.

Citiți „UNIREA POPORULUI”

Sat distrus de cutremur. În Japonia cutremurele se țin lanț. Acum se anunță că satul Tomaltan, din provincia Jalisco, a fost distrus de un cutremur puternic. Au fost 27 de morți și peste 50 de răniți.

Persecuția spaniolă continuă cu multă furie. Comuniștii și socialiștii din Arahai (lângă Sevilla) au stropit biserica cu petrol și i-au dat foc, în timpul sf. Liturghii. Din fericire credincioșii au putut eși la vreme din biserică și s'au apucat să potolească focul!

Inima omului mișcată cu electrică. Un medic american a făcut o descoperire cu care, zice el, poate învia un om mort de curând. Anume, dacă a murit un om, el îi vără în inimă un ac pus în legătură cu o mașină electrică și mașina începe să-i miște inima mortului chiar așa cum ar fi omul viu. Apoi scoate acul din inimă și inima se mișcă mai departe singură, dând viață trupului mort.

Se sfădesc Nemții. Cine nu a auzit de Hindenburg, marele tartor al Nemților, care și-a serbat nu demult împlinirea a 80 de ani. Drept mulțumită, Nemții i-au dat ca dar o moșie. Iacătă însă că vine celalalt tartor al Nemților, Ludendorff care spune că Hindenburg a transmis această moșie fiului său, ca să fie scutită de impozite și că a dat unu prieten, nobil cu fală mare și straiță ușoară, o sumă mare de bani, bine înțeles din casa statului. Bine că se mai sfădesc și alții.

Cea mai bătrână femeie din Anglia. Se numește Carolina Meriob și e în etate de 108 ani. Când s'a născut, medicii au spus că nu va trăi, fiind prea slabă. Întrebată ce a făcut în viață ca să trăiască atâta, a răspuns că s'a sculat de dimineața, a mâncat puțin și a lucrat cât au ajutat-o puterile. N'a băut niciodată nici o băutură spirtoasă.

Un autobuz se răstoarnă în șanț. Nici de sărbători nu ne cruță Dumnezeu. Băgă sama nu suntem vrednici. Acum câteva zile, un autobuz, plecând din București spre Ploiești, încărcat cu oameni, a dat în drum peste o ceață groasă. Ceața îngroșându-se din ce în ce, la un moment dat șoferul n'a mai văzut

Femei scăpate din flacări

Din vaporul francez cuprins de flăcări cu numele „L'Atlantique” au scăpat cu viața singurele trei femei de serviciu ce se aflau atunci pe vapor. Fotografia acestora, luată într'un restaurant, îndată după ce au scăpat, o dăm aici. Cea dintâi, dela stânga la dreapta, este Gabriele Jacques tăletoare de unghii, a doua Champagnat care masa (freca) pe ceice se îmbălau și a treia vânzătoare Dolora. Trebuie a-decă să se știe că pe marile vapoare se poate omul scălda în regulă, în apă caldă, și că apoi sunt femei și bărbați cari tale unghiile și ochii de găină ori freacă întreg trupul, ca să circuleze bine sângele.

Cum se lățește sunetul

Zilele trecute s'a făcut o interesantă încercare. Lângă insula rusească Novala Semlja, din oceanul înghețat dela miazănoapte, s'a dat foc la 1000 kgr. dinamită, iară în 20 de locuri diferite învățații au ascultat, cu niște mașinării anume, cum se întinde sunetul. Chipul nostru ne arată un învățat din Potsdam (Germania), care ascultă și observă la mașinării sa, cum se lățește sunetul prin apă și unde se aude și unde nu. Fiindcă sunetul se întinde cu o repezeală de 300 metri la secundă, învățații din Europa au trebuit să aștepte foarte mult până au auzit sunetul dela atâtea mii de kilometri.

Încotro să conducă și mașina s'a lovit de un stâlp de telefon, răsturnându-se în șanț. Călătorii amestecați claie peste grămadă au sărit afară, prin geamurile sparte, alegându-se cu capete sparte, cu spaimă și sgârăituri.

Isprava unor țigani lăeți. În apropiere de orașul Zombor din Bacica a fost găsit de curând trupul intrat în putrefacție al unui inginer cu numele Eötvös Iosef. El s'a aflat într'un șanț de lângă calea ferată. Avea gâtul tăiat și mâinile legate cu o batistă, iar trupul gol-goluț, fără nici o haină. Este vorba de isprava unor țigani lăeți cari au prins pe inginer singur în câmp și, crezând că are bani mulți, l-au ucis ca să-l jefulască. Inginerul n'a avut însă asupra lui decât puține parale. Două săptămâni a zăcut mort în câmp.

Cea mai tânără femeie care zboară cu aeroplanul. Este o franțuzoaică, pe care o cheamă Yeane Huguenin și n'are decât șaptesprezece ani. Are cu toate asta o diplomă de aviator. Se vede că n'are altceva mai bun de făcut.

În Rusia începe foametea. În Rusia se dă oamenilor de mâncare cu gramul. Asta înseamnă că li-se dă când au ce, și rabdă oamenii când sunt mai de omenie și nu-și iau cu pumnul. Acum se pare că le-a ajuns și Bolșevicilor cuțitul la os căci cu toate socotelile și împărțirile n'au avut ce să dea oamenilor de mâncare de Crăciun. Așa cei bieți oameni au avut un Crăciun cum numai Bolșevicii știu să-l facă bieților oameni. Doar se întreabă lumea: ce fac Bolșevicii cu grâul și cu bucatele, când au atâtea pământ bun și atâtea brațe de muncă? Apoi uite ce: revirează

toamna bucatele, le vând străinilor cu preț ieftin și sătenilor le dau mâncarea ca leacul. Pe banii cumpărați își cumpără arme ca să poată împușca pe cei care cer de mâncare.

Chinezii care au învățat carte rusească nu pot ocupa posturi în China. Așa poruncă a dat guvernul chinez tuturor officilor din țara lor. Se vede că până și Chinezii și-au dat seama despre binefacerile învățaturii bolșevicilor.

Atacuri cu bombe în Spania. În Spania, comuniștii își fac de cap. În diferite localități au explodat bombe, puse anume de comuniști. Dint' un automobil care alerga în goana mare prin Madrid (capitala Spaniei), câțiva indivizi aruncau cu bombe. Mai mulți oameni au fost uciși. Toate târgurile și localurile de noapte au fost inculate. Au fost multe arestări, dar nu se știe cine sunt acei care au asvârlit bombe.

Iubirea dușmanilor

după F. Spirago

Dovada cea mai sigură că are cineva dragoste este când iubește pe celce îl vătămă, când iubește pe dușmanul său.

Dușman este acela ce ne urește și cearcă să ne facă rău. Și pe acesta noi trebuie să-l iubim. Avem porunca dela Isus Hristos. „Iubiți pe vrăjmașii voștri, grăiți de bine pe cei ce vă grăesc pe voi de rău, faceți bine celor ce vă urăsc pe voi și vă rugați pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc“. (Mat. V—44). El Isus, așa a făcut. Jidovii l-au răstignit pe cruce și el i-a iertat și s'a rugat pentru ei. A iubi pe cei ce ne fac bine, nu e mare lucru, dar nici mare merit nu avem. Ne-o spune Sfânta Scriptură: „De veți iubi pe cei ce vă iubesc pe voi, ce plată veți avea? Au nu și vameșii (socotiți la Jidovi de cei mai urgisiți oameni) fac aceasta?“ (Mat. V—46). Pe prieteni îi iubim pentru noi, iar pe dușmani îi iubim pentru Dumnezeu.

Mai avem și alt motiv să iubim pe dușmanii noștri. Ei sunt, fără să știe, unelte în mâna lui Dumnezeu. Precum medicii se folosesc de lipitori pentru a îndepărta din sângele bolnavilor ceace-i rău, așa și Dumnezeu se folosește de dușmanii noștri spre a îndepărta scăderile noastre. Cei răi slujesc celor buni ca și pila și ciocanul ferului. Dușmanii ne sunt folositori pentru că ne descoper scăderile și ne dau prilej să deprindem virtuți. Dușmani se aseamnă albinilor: ele înțepă dau însă miere.

Cine iubește pe vrăjmașii săi, nu-și răzbună asupra lor, le întoarce răul cu bine și mai ales se roagă pentru ei. Pildă ne-a dat Mântuitorul: „Carele osărât fiind nu a osărât; pătimit, nu a amenințat“. (I Petru II-28) El s'a rugat pentru prigonitorii lui.

— Un părinte foarte bogat, își împărți averea celor trei fii ai săi și rămânându-i un diamant de mare preț, îl făgădui aceluia dintre ei, care va săvârși fapta cea mai frumoasă. Cei trei fii, la îndemnul tatălui lor, plecară în străinătate. După un timp oarecare s'au întors cu toții acasă și începură să spună fiecare, ce fapte bune au săvârșit. „Un străin — zice cel mare — mi-a încredințat toată averea sa, și eu i-am întors-o cu acurateță“. „Tu nu ți-ai făcut decât datoria“ răspunse tatăl. La rândul său al doilea zice: „Eu am scăpat eu primejdia vieții mele, pe un copil care era cât p'aci să se înec“. Tatăl îl laudă pentru fapta sa cea bună și apoi se întoarce spre cel mai tânăr. „Tată — zice acesta — în timpul călătoriei mele, am aflat pe dușmanul meu dormind la

marginea unei prăpăstii. Ușor puteam să-l arunc în ea, dar n'am făcut-o. Dimpotrivă l-am deșteptat și i-am scăpat astfel viața“. Tatăl îl îmbrățișă și zise: „Al tău este diamantul. Iată adevărata iubire, a face bine dușmanilor săi“. „Nu vă răzbunați singuri, ci dați loc mâinii (pedepsei lui Dumnezeu) căci scris este: „a mea este izbânda, eu voiu răsplăti, zice Domnul“. Rom. (XII—19).

Să îndurăm mai bine suferința decât să ne răzbunăm. „Celui ce te bate peste o față a obrazului, dă-i lui și cealaltă“. (Luca VI—29). Asta nu înseamnă să ne lăsăm învinși de rău, ci să biruim răul cu binele. Sf. Pavel zice: „Nu te lăsa biruit de rău, ci biruește răul cu binele“ (Rom. XII—21). Mai multă ispravă faci cu buna decât cu răul. Se prind mai multe muște cu o lingură de miere, decât cu un butoi de oțet. Viermele, deși are corpul foarte moale, e în stare să găurească lemnul cel mai tare, așa și îngăduința și blândețea va învinge pe dușmanul cel mai înverșunat.

Cel ce-și răzbună asupra vrăjmașilor, păcătuește. E asemenea albinei care, vrând să-și răsbune, înțepă, dar moare apoi.

Precum iertăm noi, așa ni-se iartă și nouă. Așa cerem noi în rugăciunea „Tatăl nostru“.

„Iară de nu veți ierta oamenilor greșelile lor, — zice Mântuitorul — nici Tatăl vostru nu va ierta greșelile voastre“. (Mat. VI—15).

Nicolae Paștiu

Arătările dela Beauraing (Belgia)

Foaia noastră a mai scris despre arătările minunate dela *Beauraing*-ul Belgiei. Azi putem da amănunte mai multe. Iată cum s'au petrecut lucrurile.

În seara zilei de 29 Noemvrie, patru fetițe și un băiat (cu toții mai mici de 15 ani) se întorceau dela școala Maicelor. Ca să ajungă mai repede acasă, treceau prin grădina mănăstirii. În această grădină era o grotă făcută după asemănarea celei dela *Lourdes*. (În catolica Belgie cinstea ce i-se dă Preacuratei Vergure Maria e foarte mare și aproape fiecare sat are câte o grotă făcută după asemănarea celei dela *Lourdes*).

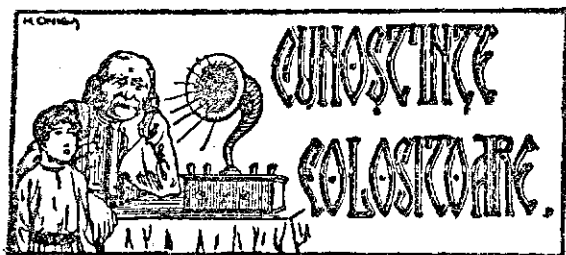
Trecând pe lângă grotă, copiilor li-se pără că chipul de piatră al Preacuratei se mișcă. Speriați au luat-o la fugă. În ziua următoare, trecând tot pe acolo, au văzut o doamnă tânără de o frumusețe de nedescris. Asta se întâmplase miercuri. Joia au văzut-o din nou. Vestea acestor arătări s'a răspândit în Belgia întregă și în toate țările vecine, ca fulgerul. Lumea curioasă a început să curgă lanț-lanț spre locul cu arătările. Direcțiunea școalei, a închis grădina și a oprit copiii să mai treacă pe acolo. Vinerea copiii au mers la școală pe drum, dar trecând prin fața grădinii, au ochit și spre grotă. Doamna cea frumoasă li-s'a arătat iarăși și le-a zâmbit. Băiatul ceva mai curajos a întregat-o, dacă ea e Preacurata Vergură Maria? Ea i-a răspuns că „da“, și s'a făcut nevăzută. În zilele următoare li-s'a arătat iarăși și le-a spus să meargă la grotă în ziua de 8 Decemvrie când catolicii apăsni serbează cu multă evlavie „Neprihănită zămislire a Maicii Domnului“.

În ziua de 8 Dec., copiii s'au dus din nou la grotă. Cu ei a mers lume multă din toate colțurile Belgiei, și din țările vecine. Au mers și vre-o 15 medici vestiți. Doamna cea frumoasă se arată din nou copiilor. În timp ce copiii priveau arătarea, medicii căutau să se convingă dacă într'adevăr copiii văd ceva adevăr sau numai halucinații. Pe o copilă au înțepat-o cu cuțitașul, pe alta cu un ac până la sânge; pe a treia au ars-o cu un chibrit la

mână; iar altuia i-au pus în fața ochilor o lampă electrică aprinsă. Copiii nu simțeau nici o durere. Semn că ei vedeau ceva adevăr și nu se prefăceau. Medicii au mers mai departe, au dus copiii în camere diferite, și i-au întrebat ce au văzut. Toți au mărturisit la fel. Nici cea mai mică diferență (deschilire) între mărturisirile lor. În urmă i-au vizitat amănunțit pe ei și pe părinți constatând că n'au suferit și nici nu suferă nici unul din ei de vre-o boală de nervi. Toți sunt sănătoși în înțelesul cel mai deplin al cuvântului. Feliul serios cum au observat ei arătările, feliul cum se rugau, spun medicii, înălțură ori ce bănuială de hipnotizare. „Arătările acestea” spune doctorul Gosthals „nu se pot explica pe cale omenească”.

Din ziua de 8 Decembrie, decând „Doamna cea frumoasă” (arătarea) le-a spus celor cinci fericiți văzător, că ea e „Neprihănită Zămislire”, Beauring-ul catolicei Belgii a devenit un mare centru de pelerinaj. Mii și mii de credincioși îngeunuche înaintea grotel strigând: „Neprihănită Zămislire, (Fecioară Zămislită fără de păcat), roagăte pentru noi”.

Biserica încă nu și-a spus cuvântul cu privire la cele întâmplate la Beauring. Când și-l va spune, atunci vom reveni.

Boalele vinului

Vinul este o băutură plăcută. Beut în măsură mică e folositor. Întărește și înveselește.

În multe părți, este vin din abundență. Și oamenii au totdeauna la îndemână câte un pahar de vin, să mai închine cu cei ce vin la casă.

Pentru ca vinul să fie bun și să aibă totdeauna gust plăcut trebuie îngrijit bine.

Sunt multe pricini, cari pot strica vinul. Pivnița în care se păstrează vinul precum și vasele în cari se ține pot pricinui stricarea vinului. Sunt chiar și germei de boale cari pricinuesc stricarea și îmbolnăvirea vinului. Acești germei încă atacă mai ales vinul din pivnițele și butoaiele necurate.

Între boalele, cari pricinuesc stricarea vinului, se poate aminti mai întâi *Acreala*. Vinul se acrește atunci, când s'au cules struguri necopți. Acest vin se poate îndulci cu zahăr. Însă pentru ca să nu avem vin acru e bine să culegem via numai atunci când toți strugurii sunt bine copți.

O altă boală a vinului este *Amăreala*. De amăreală suferă vinurile cari n'au destulă tărie, sunt sărace în spirt. Amăreala se poate împiedeca dacă se pune în vin, atâta spirt de vin cât lipsește. Tăria unui vin se măsoară cu *alcoholmetru*. Dacă alcoholmetru arată, că vinul este sărac în spirt, se pune în el spirt de vin, până ce ajunge la tăria ce vrem să i-o dăm.

Adeseori vinul suferă de *Băloșire*. Aceasta boală e pricinuită de un germe, ce atacă mai ales vinurile albe.

Germeul Băloșirei vinului strică zahărul din vin și vinul atacat se face bălos, se întinde la turnat și are gust neplăcut.

Vinurile băloșite se separează strecurându-se dintr'un vas într'altul de mai multe ori, ca să între aer în ele.

Decolorarea este tot o boală a vinului. Se zice că vinul se decolorează atunci, când își schimbă culoarea. Vinul se decolorează atunci când strugurii n'au fost destul de copți, sau mulți dintre struguri au fost mucezi și putrezi. Pe strugurii mucezi și putrezi se găsește germeul decolorării, care atacă părțile colorate ale vinului, făcându-le să se așeze la fund.

Vinul decolorat se poate repara așa, că se încălzește până la 70 grade și apoi se pune în el tanin, ce se cumpără din farmacie. Vinul decolorat și apoi reparat cu tanin, trebuie beut repede, fiindcă nu ține mult.

Tot o boală de a vinului este și *Oțetirea*. Vinul se oțetește când e ținut la căldură prea mare. Oțetirea e pricinuită de o ciupercă care atacă spirtul de vin, prefăcându-l în oțet. Pe deasupra vinului oțetit se găsește o pielețică subțire, numită *floare de vin*. În vinul oțetit și turnat în pahare curate se văd niște firușoare albe. Acestea sunt fire de ciupercă.

În contra Oțetirii vinului se folosește pucioasă sau var. Când se vede floare de vin pe deasupra vinului, îndată se afumă cu pucioasă locul gol de deasupra vinului, ținându-se vasul bine astupat.

Vinul atacat de boale e rău și nu se poate bea. Acest vin nu-l cumpără nimeni. Și cel ce are astfel de vin păgubește mult, căci și vinul este o avere. Iar averea pentruca să aducă folos trebuie îngrijită. Altfel se prăpădește și nu rămâne în urmă decât sărăcie și pustietate.

Ion Popu-Câmpeanu

Din bătrâni

Din vremea Tătarilor

„Iată eu Pap Gavril, Toader Pap, Toader Lateș, Gligoraș Buta, Lupul Cotocea, Ion Creșul, Ion Stratul, Vasile Tomuehi, jurăm toți Bălțiteștii cari am fost în Țara Ungurească, precum viind noi în Giurgiu în Simiclăuș, când am fugit de Tătari, am cosit Poiana Corbului și Tulgeașu, fiind locul Simiclăușenilor. Cu dumniilor și cu prietenii cei buni ne-am tocmit pentru dijma fânărilor. Pentru văraticul oilor am dat 7 florinți bani și dijma fânului am dat un mascur gras și 7 oca de unt sleit. De lucru ne-am tocmit mai sus înainte de fețe de oameni, față fiind 1757 ani, meșița Genarie 9 zile; s'au scris în casa bisericii. Pentru aceasta ne apucăm precum noi cu tărie am vrea să ținem acest loc. De s'ar găsi vitele noastre fără știrea noastră, fără nici o judecată să se dea la primăvară înainte. Pentruce înaintea noastră așa ne-am tocmit și dăm scrisoare din mâna noastră, și noi am scis cu județ drept și dăm scrisoarea noastră în mâna dumisale. Precum mai deasupra în ce zi și în ce loc mai jos scris înaintea birăilor. Scris-am eu Vasile Diiacu”.

După contractul cu litere chirilice, care se păstrează în arhiva orașului Gheorgheni.

A. L.

Păstrarea untului proaspăt

Untul proaspăt nu se strică și se poate păstra bine mai multe zile, dacă se pune într'un vas cu apă rece și se schimbă apa în toate zilele.

Am primit câte 90 Lei dela următorii: Ioan Brustur I. I., Vasile Coman, Căinar Ioan, Ioan Bozdoc, Nicolae Fechete, V. Luiza Cocian, Iosif Hossu, Dr. I. Tolciu, Dir. Frații Șc. Creștine, George Brancu, Mircea Ștefan, Ioan Pop I. G., Chirilă Dechi I. I.

Câte 75 Lei: Cobârșan Teodor, Hentea Nicolae, Ana Pop, Dreghicium Dionisiu, Ștefan Dragoș, Văd. C. Beres, Vasile Suciuc.

Câte 100 Lei: Anica Bârșan, Boer Mihailă, George Is. Grigore, Moldovan Zaharie, Sirca Petre, Crișan Maxim, Bretan George, Iosif Pop.

Câte 150 Lei: Of. parohial Gligorești, George Cosma, Cristofor Turcea, Iosif Mureșan, Arion M. Popa, Negruțiu Nicolae, Ioan Musteța.

Câte 180 Lei: Lucreția Giorca, Lazar Iosif, Iuliu V. Albini, Curat. bisericii Păucișoara, Mihail Hotea, George Bărbuți, Domuța Vasile, Ilie Pop, Ioan Iepure, Nicolae Lup I., George Simu, George Ganfălean, Of. parohial Romuli, Holirca Gavril, Ioan Dogariu, Silvia Pop, Eugen Bucur.

Popa Ioan, Isidor Saturn, George Cerghizan, Of. parohial Bucium, Teofil Hossu, Toader Toma, Ioan Barna, Cismaș Ștefan, Boer Alexandru, Chirilă Borza, Dr. I. Cristea, George Podina, Tertulian Micu, Todea Grigore, Otravă Ioan, George Monea, Mimi Dr. Pașca, Rudolf Conradt, Ieronim Morariu, Ștefiu Petru.

Betru Plic, Traian Haiduc, Bucur Dumitru, Margin Teodor, Simion Marcu, Șerban Aurel, Liviu Brânzen, Of. parohial Teiuș, Vasile Rus, Lavinia C. Pop, Macarie Dumitru, Nicolae Briciu, Șchiu Teodor, Emil Sas, Iosif Ciobota, Barb Alexă.

Câte 200 Lei: Gregoriu Geaflea, Ionaș Purece, Ludovic Ilieș, Chira Vasile, Ioan Boeriu, Bonus Teodor, Nistea Ionel, Ioan Creța I. T., Andreiu Pușcaș, George Galoș.

Alte sume: Bolovan Mitru 45; Nașcu Alexandru 60; Paven C. Coțombea 40; Dănilă Moldovan 250; Victor Socol 125; Of. parohial Zlatna 400; Ioan Căndea 160; Vodă Ioan 15; Ioachim Maxim 160; Mihail Cernea 350; Dumitru Stan 204; Hanc Petru I. T. 45; Ioan Cioară 360; Mihailă Habric 38; Anton Fărcaș 60.

Versavia Radu 122; Crișan Maxim 137; Alexandru Fărcaș 160; Of. parohial Ghilad 135; Rusu Simion 160; Vanca Ioan a P. 318; Crainic Vasile a V. 300; Regep Gavril 272; Alexandru Stan 235; Muntean Ilarie 50; Petru Crăciun 40; Frățilă Nicolae 240; Isidor Albu 40; Neagu Dumitru 55.

Redactor: IULIU MAIOR.

Iubiți cititori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

Guratoratul parohiei române unite din Bila

Nr. 94—1932.

Publicație de licitație

Curatoratul parohiei române unite din Bila va ține licitație publică cu oferte închise, pentru lucrările de construire a bisericii (în roșu) în ziua de 24 Ianuarie 1933 ora 10 în localul parohial.

Planul, devizul precum și condițiunile de licitație se pot vedea la Oficiul parohial din Bila.

Bila, la 26 Decembrie 1932.

Primecurator:
Ioan Burjă

Parch
Ioan Mărginean

(122) 2-2